

VENDÉGIPARI MUNKÁS

SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN

A Magyarországi Szállodal, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének Hivatalos Közlönye

Megjelenik évente tizszer

Előfizetés egész évre 4.— P, félévre 2.— P

Kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 9

Telefon: 1-352-88

Május 1.

A nagy körforgás megáll egy napra, hogy másnap ujult erővel és nagyobb lendülettel csattoghasanak a munkaszerszámok. Az egy napos megállást nem kényszer parancsolta, hanem az öntudatos szervezett munkásság önerejéből avatla legnagyobb ünnepévé a május elsejét. Ötven esztendeje hogy ezen a napon szünetel a munka és a hatalmas munkáscsalád megtartja seregszemléjét és emelkedett érzéssel veszi tudomásul, hogy a tömeg nő, szaporodik és eleven lávaként önti el az önkéntelenül is ünnepi hangulatot öltött uccákat, tereteket.

És amikor jóleső érzéssel vesszük tudomásul, hogy a májusi sereg évről évre hatalmasabbá válik, hittel és törhetetlen akarat-erővel telítődik, ugyanakkor fájdalom sóvárgás vesz elő bennünket, hogy még nem jutottunk el addig, hogy ennek az ünneplő tömegnek mi is részeseivé válhasunk. Amikor mások a munka magasztos ünnepét ülik, nekünk fájdalmas gondbarázdák szántják az arcunkat, mert rádöbbenünk annak a tudatára, hogy azok akik ezen a napon ünnepelnek a saját elhatározásukból, saját erejükől avatták ezt a napot a munka ünnepévé, miglen mi kénytelenek vagyunk ettől az ünnepléstől elmaradni. Pedig ránkferne az ünneplés, hiszen nekünk még sohasem volt ünnepünk. Sóvárogva vágyakozunk azután a nap után, amikor egyszer mindannyian, az egész nagy vendéglátóipari munkáscsalád, csak egyetlen napra is letehetnénk a nyomasztó gondjain-

kat, amikor egyetlen napra is ki-lephetnénk az élet taposómalmából. Várjuk a napot amikor mindannyian ünnepre gyűlhetnénk össze, hogy szabad folyást adhasunk panaszainknak, hogy az a hatalmas panaszáradat, amely az ajkainkat elhagyná, rádöbbsenjen úgy az illetékeseket, mint a sötétben tévelygőket arra, hogy sokat, nagyon sokat kell tenni még a vendéglátóipari munkásság helyzetének megjavításáért.

Szeretnénk egyszer ünnepre gyűlni. Szeretnénk, ha a fényes nagyüzemek ablakai csak egyszer huszonegy órára elsötétülnének, nagyon sokat azok akik nem kívánják meglátni, hogy ezekbe az üzemekbe mi leheljük az életet és hogyha a munkáskéz hiányzik az üzemekből, nincs termelés és nincs élet Szeretnénk ha a konyhák fülledt levegőjéből egyszer a napfényre kerülnének a konyhai robotosok, hogy feloldódjanak abban a nagy testvéri együttérzésben amely eltölt mindannyiunkat, amikor az öntudatos munkásság óriási tábora tartja seregszemléjét.

Szeretnénk egyszer mi is szabad emberek lenni, hogy ízét érezhessük a sovány életünknek és ezt az ízt egyszer mi adjuk magunknak, akik mindég csak a mások ételét ízestjük. Szeretnénk egyszer boldog önfeledtségben eltölteni egy napot, azt a napot, amelyet az egész világ munkássága ünneppé avatott és amely nap a mi részünkre csak több munkavégzést jelent, de jelenti egyben azt is, hogy még nagy utat kell megtennünk a teljes felzabadosulásunkig.

Május 1. van. Nézzétek meg a hatalmas körutakat és észleljétek, hogy ezen a napon minden munka félbemaradt. Elnémult a gépek zakatolása, a hatalmas gyárkémények nem ontják sűrű füstgomolyukat a város felé. Az épülő paloták elhagyottan merednek a magasságba és szinte kiáltják a messzeségbe, leheljétek életet belénk, mert a mi életünk a munkáskezek szorgoskodása. A munka muzsikája jelenti az életet és ha ez a muzsika megszűnne, megszűnne az élet. Ami mi élni akarunk, emberséges viszonyok között és nem akarjuk, de nem is engedjük, hogy az élet mag alá temessen bennünket. Szeretnénk azonban egyszer kikerülni a hétköznapi gondok emésztő forgatagából, szeretnénk egyszer elleleljeni a mindennap megismétlődő viaskodásunkat a mindennapi kenyérért. Szeretnénk, ha a nap aranykorongja egyszer bennünket is megfűrésztene élet sugaraiban, hogy egyszer nekünk is legyen májusunk.

És ha eddig nem volt májusunk, úgy kettőzött erővel törekedjünk arra, hogy legyen. Akaratunkat szilárdítsuk meg. Hitünket erősítsük meg és vigyük át a hitetlenekbe Hirdessük mindenfelé, hogy a felszabadosulás felé vezető utat magunknak és önerőnkől kell megtennünk. És ha ma még csak lélekben ünnepljük a Május elsejét, tántoríthatatlan akaratunkal törekedjünk arra, hogy egyszer nekünk is legyen Májusunk, nekünk is legyen ünnepünk.

Közgyűlés után

Március 28-án tartottuk rendezési küldöttközgyűlésünket. A vezetőség beszámolt a közgyűlésnek az elmúlt esztendőben végzett munkáról, az új vezetőség utasítást kapott a közgyűléstől tekintetben, hogy hol folytassa a munkát. A közgyűlés az egyesület életében nem mindennapi eseményt jelent. A tanácskozások menete kihat az elkövetkező évi működésre és a hozott határozatok megszabják azt az utat, amelyet a vezetőségnek követni kell.

A követendő út pedig nem rövidítés. A vezetőségnek feladata nem könnyű és ezt az utat megjárni, a kapott feladatot elvégezni csak úgy lesz lehetséges, ha ebben a munkában az egyesület minden tagja kiveszi a részét. Sorsdöntő kérdések várnak megoldásra. Az egyik kérdés szorosan kapcsolódik a másikba, a megoldása mindegyiknek életbevágóan fontos. Ha a problémák nem nyernek sürgősen megoldást, úgy a vendéglátóipari munkásság kétségbeesztő helyzetbe kerül.

A közgyűlés a következő kérdések megoldását tartotta a legsürgősebbnek: **1. A százalékos elosztásának a megváltoztatását. 2. A 60 órás munkahét lecsökkentését 48 órára. 3. A 14 órás munkaidőkeret lecsökkentését 10 órára. 4. A fizetés szabadság sürgős megoldását olyképpen, hogy a százalékos alkalmazottak a heti százalékos szegnek megfelelő kártalanítást kapjanak. 5. A legkisebb munkabéreknek az egész ország területére való megállapítását. 6. A munkaidő és a munkabérek ellenőrző paritásos bizottság életrehozását. 7. A munkaközvetítés reformmálását, illetve paritásos munkaközvetítő felállítását. 8. Az egységes üzemi munkaruhák bevezetését. 9. A felmondási időnek 14 napon való megállapítását, illetve a 3 napos szokásjogon alapuló felmondás megszüntetését. 10. A tanoncs és ifjúmunkáskérdés rendezését.**

Tennivaló tehát bőven volna, a kérdést azonban két körülmény befolyásolja. 1. Milyen erőt tud a vendéglátóipari munkásság kifejteni a fenti célok elérése érdekében. 2. Mennyi megértést és támogatást kap a vendéglátóipari munkásság az illetékes kormányzati tényezőktől. Amikor a kormányzati tényezők megértését reklamáljuk, pillanatig sem gondolunk arra, hogy a kormányzat fogja követeléseinket megvalósítani. A megértést úgy gondoljuk, hogy a kormány-

zati tényezők mennyire ismerik el, hogy ezeknek a kérdéseknek a megoldására feltétlenül szükség van, — mert ez a vendéglátóipari munkásság létkérdése — és nem fog állástfoglalni ellene. A felsorolt kérdések között van olyan is, amelynek megoldását csak a kormányzati tényezők tudják keresztülvinni, a többi azonban megoldható akkor is, ha kormányzat nem foglal állást ellene.

A közgyűlés, valamint az egyes bizottságok a javaslatokat és indítványokat a legalaposabban megvártatja és arra az elhatározásra jutott, hogy a határozatokat eljuttatja a kereskedelmi minisztériumhoz, kérve, hogy rendezésnek végre ezek a kérdések. A közgyűlés megállapította azt is, hogy azok a rendeletek, amelyek az elmúlt esztendőben megjelentek, látzatrendeletek maradtak mindaddig, amíg a minisztérium nem ad a munkavállalói érdekeltségnek lehetőséget arra, hogy a rendeletek betartása felett ellenőrzést gyakorolhasson.

A komoly ellenőrzésnek semmilyen akadályát nem lehet, mert az ellenőrzés éppen annyira munkaadói, mint munkásérdek, hisz a rendeletek kijátszásából születik meg a szennykonkurencia. Azoknak az iparúzóknak tehát, akik a törvényeket komolyan veszik és betartják, komoly érdekük fűződik ahhoz, hogy velük szemben ne támaszthatassék konkurencia abból, hogy a kötelező terhelket nem egyformán viselik. Rá kell itt mutatnunk arra is, hogy ebben az iparban az ellenőrzést nem lehet olyan formában gyakorolni, mint más iparágakban. Más iparágakban egységes munkamenet van, az üzem egyidőben kezd meg a munkát és egyidőben fejezi be. Ebben az iparban azt lehet mondani, hogy minden második munkásnak más időben kezdődik és végződik a munkaideje. Az ellenőrzést tehát itt csak olyan egyének gyakorolhatják, akik ennek a szakmának minden mozzanatát ismerik és ismerik azokat a bujósckákat is, amelyek a rendeletek kijátszására adva vannak, de amiket a szakmán kívülről nem ismerhetnek.

A közgyűlés azon reményének adott kifejezést, hogy mindezek a kérdések még ebben az esztendőben elintézését nyernek. De hogy ez valóban bekövetkezhesen, ehhez a munkához segítségül hívjuk az ország vendéglátóipari munkásságát, mert a közös eredmények eléréséhez közös munkavégzésre van szükség.

A % elosztásról

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek 1936. évi 2787. K. K. M. számú rendelete intézkedik a borraalrendszer megszüntetése és a százalékosrendszer bevezetése tárgyában.

A rendelet 5 ik §-a kimondja:

Az említett vállalatokban a kiszolgálási díj fejében beszédett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti meg, azt közöttük kell megfelelő arányban a szokásos bérfizetés napon szétosztani.

A rendelet végrehajtási utasítása a százalék mikéntvaló szétosztását egyenlőre a munkáltatókra bizza.

Mint hogy a rendelet az elosztás intézését csak időlegesen bizza a munkáltatókra és ezen idő óta tapasztalható, hogy az elosztásnak megfelelő arányban való keresztülvitele a munkáltatók részéről betartva nincs, mert az elosztásból hatalmi kérdés lett, ez pedig a munkásság széles rétegeinek a rovására történik.

Mivel ez az állapot örökös surlódásokra és igazgatatlanságokra vezetett,

a közgyűlés utasította az ujonnan megválasztott vezetőséget, hogy haladéktalanul járjon el a kereskedelmi minisztériumban és kérje, hogy a minisztérium az érdekeltek széles rétegeinek meghallgatása után saját hatáskörében rögzítse le a százalék mikéntvaló elosztását úgy, hogy az eddigi anomáliák megszűnjenek.

Amennyiben a minisztérium a kérdésben nem kíván dönteni, úgy a minisztérium a százalék elosztásának megállapítását, utalja át a legkisebb munkabérek megállapító bizottsághoz, mert a százalék a fizetés kiegészítő részét képezi és így a bizottságnak megvan a jogcíme ahhoz, hogy a kérdésben határozatot hozzon. Kérjük ezt annál is inkább, mert a munkaadói és a főpincéri érdekeltség a kérdés rendezésébe nem hajlandó beleegyezni és csak a jelen sérelmes állapotot hajlandó továbbra is fenntartani.

A legkisebb munkabér ellenőrzésről

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 35.875/1938. 1/A. K. K. M. szám alatt jóváhagyta a legkisebb munkabérek megállapító bizottság határozatát, amely 1938. évi szeptember hó 12-ével érvénybe is lépett.

Ennek ellenére is megállapítható, hogy a rendelkezéseket a munkáltatók egyrésze nem hajlandó betartani. A panaszok özöncé érkezik egyesületünkhez, melyben a panaszosok felemlítik, hogy a megállapított fizetéseket nem

kapják meg, vagy csak részben kapják meg, de sok üzemben a munkáltatók nem hajlandók tudomásulvenni, hogy az alkalmazottaknak a végzett munkájáért megszabott díjazás jár és még ma is ingyen, minden fizetés nélkül dolgoztatják az alkalmazottaikat.

Míthogy ezek az állapotok azért következhetnek be, mert nincs, aki a megfelelő ellenőrzést gyakorolja és féli, hogy ha az ellenőrzés kiépítése még sokáig késik, úgy a legkisebb munkabékekről szóló rendelet elveszíti értékét és nem azoknak az érdekeit fogja szolgálni, akiknek érdekében a törvény készült. Márpedig fontos nemzetgazdasági és szakmai érdekek fűződnek ahhoz, hogy a törvényt mindenki tisztelje és betartsa.

Hogy ez lehetővé váljon, a vezetőség ha adék nélkül járjon el a kereskedelmi minisztériumban és kérje, hogy egy szakmaközi bizottság neveztesse ki, amely bizottság egyformán álljon munkaadókból és munkavállalókból és ezen bizottság hatáskörébe tartozzon az üzemek ellenőrzése azon szempontból, hogy a legkisebb munkabékekről kiadott rendelkezések betartatnak-e.

Erre annál is inkább nagy szükség van, mert a kihágási bíróságok csak konkrét esetekben, feljelentésre veszik a kihágásokat tárgyalás alá, márpedig az alkalmazottak, amíg munkahelyükön vannak, a munkahely veszélyeztetése nélkül nem élhetnek panasszal.

Továbbá azt is kérjük, hogy a munkaidőrendelet betartásának ellenőrzésére is egy paritásos bizottság neveztesse ki, mert általánosságban panaszolják a munkavállalók, hogy a megengedettnél tovább tartó munka végzésére kötelezik őket. Márpedig, ha a napi 10 órai munkánál még többet kell végezni, úgy a rendeletnek semmilyen gyakorlati jelentősége nincs és semmivel sem járul hozzá a munkanélküliség csökkentéséhez.

Fizetett szabadságról

Az 1937. évi XXI-ik törvényeink III. fejezete általánosságban intézkedik a munkavállalók évenkénti fizetéses szabadságról. Megállapítható, hogy a pincérmunkásságnak és általában a százalékos alkalmazottaknak is jár az évenkénti fizetéses szabadság.

A törvény 32-ik §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy:

A munkaadó köteles alkalmazottjának rendes illetményeit (törzsfizetését lakáspénzét és rendszeres pótlékát) a 1. és jelen rendelet rendelkezései alapján igénybevelt szabadság egész tartamára megfizetni.

Az idézett paragrafus 3-ik bekezdése úgy intézkedik, hogy:

A szabadság idejére járó illet-

ményt az alkalmazottaknak a szabadság megkezdéséig elért rendes illetményei mértékében kell megadni. Változó illetmények esetében a szabadságot megelőző évben elért rendes illetményei átlagát kell alapul venni.

Az idézett szakaszokból kitűnik, hogy a pincérmunkásoknak és a százalékos alkalmazottaknak, a hetibéren kívül jár a rendes illetményét képező százalékos részese-dés, valamint a szokásos élelmezés pénzértéke is. Miután a pincér a szabadságidő alatt nem kérheti a fogyasztóktól a reá eső százalékot és miután a pincér végeredményben a munkáltató üzemében teljesít szolgálatot, magától értetődőnek kell venni, hogy a szabadságidőre eső minden járandóságot a munkáltatótól kell megkapnia.

Arravaló tekintettel, hogy a százalékos alkalmazottak ezideig a hetibéren kívül mást nem kaptak, a fizetett szabadság a százalékos alkalmazottak részére nemlétező valami, mert a hetibérből a szabadságidő alatt megélni sem tud.

Míthogy az eddig követett gyakorlat szerint, a százalékos alkalmazottak kiestek a fizetett szabadság hatálya alól, vezetőség járjon el a kereskedelmi minisztériumban és kérje, hogy a fizetéses szabadságnak mai gyakorlatát a minisztérium változtassa meg és olyan pótrendeletet bocssáson ki a vendéglátóiparra, amely rendelkezés lehetővé teszi, hogy az alkalmazottak egy esztendeig végzett munka után, valóban fizetett szabadsághoz jussanak, mert a mai gyakorlat azt bizonyítja, hogy a szabadság inkább büntetést jelent, mint gondtalan pihenést.

Kérjük a minisztériumtól azt is, hogy a rendeletben tegye lehetővé, hogy az alkalmazottak a szabadság idő tartama alatt pénzben és egyösszegben kapják az ellátás értékét, mert az elmúlt évben azt tapasztaltuk, hogy az alkalmazottaknak naponta kellett az üzemekben megjelenni és a cég által meghatározott időben volt kötelező a nekik nyújtott ellátást elfogyasztani. Ez a ténykedés már magában is megszüntette a szabadságidő felett való szabad rendelkezést.

Munkaidőről

A magyarországi szállodai éttermi és kávéházi alkalmazottak 1939 évi március hó 28-án megtartott XXI-ik évi rendes küldött közgyűlése megállapítja, hogy a

munkaidőt szabályozó rendelet életbelépését követően hozott azon rendelkezés, amely a vendéglátóipari

alkalmazottak tíz órás munkaidejének ledolgozását napi 14 órás keretben szabta meg, súlyos sérelmet jelent a vendéglátóipari munkásság összeségére. A közgyűlés megállapítja, hogy a 14 órás keret a gyakorlat folyamán nagyrészen 14 órás munkaidővé változott át és ennek megakadályozása csak úgy válna lehetővé, ha a munkaidőkeretet az eredeti elgondolásnak megfelelően csökkentenék, azaz 10 órában állapítanák meg.

A közgyűlés megállapítja, hogy mindaddig amíg a 14 órás keret lezállításra nem kerül, kilátás sincsen a munkanélküliség csökkentésére, mert az üzemek a 4 órás munkaközi megszakítás elkerülésével munkavállalóként napi 4 órai túlmunkát végeztek, márpedig a rendeletnek azaz a munkaidő maximálásának az volt a főcélja, hogy az alkalmazottakat a túlhosszu munkavégzéstől mentesítse és lehetőséget adjon új munkaerők beállításának.

A közgyűlés utasítsa a vezetőséget, hogy ezen körülményt újlag hozza a kereskedelmi minisztérium tudomására és kérje, hogy a munkaidőkeretet 14 órától 10 órára szállítassa le.

A közgyűlés megállapítja, hogy álkoskodás volt a munkáltatók azon állítása, hogy a munkavállalóknak érdeke a 14 órás munkakeret, mert a felemelt keret több visszaérési lehetőséget jelent, továbbá a munkavállalókat pihenőidejükben súlyosan megrövidíti, miután a munkamenet 4 órás megszakítása még akkor sem jelent pihenést, ha a rendelkezésnek megfelelően az alkalmazottak nem látnák el munkáival. A munkaidőkeret kinyújtása a bevégzett munkaidőt követő pihenőidőt rövidíti meg, ez pedig nem szolgálja a munkavállalók érdekeit.

Tanonckérdésről

Az elmúlt esztendőben számtalan esetben foglalkoztunk a tanonckérdéssel azonban sohasem jutottunk el a megoldáshoz. Azóta ez a kérdés még jobban elposványosodott. A tanonckérdés helytelen megoldása egyik oka a nagyfokú munkanélküliségnek, mert tanonagyártás folyik anélkül, hogy a szakma a nagyszámú szaporulatot képes volna felvenni.

Ma már gyakori eset, hogy olyan üzemekben vannak tanonokok, amely üzemek szakmai szempontból annyira jelentéktelenek, hogy az ott szerződöttel tanonokok helyes és szakszerű kiképzésben nem részesülhetnek. Példák vannak arra, hogy olyan szakácsnő mellett van szakácstanonc, aki maga is csak belecspont a szakmába. Kávéházakban újságosgyerekeket alkal-

maznak anélkül, hogy szerződtenék őket és megadnák a lehetőséget arra, hogy a szakmájukat valóban meg is tanulják. Ezekből a fiatal munkásokból komoly szakmunkás sohasem lehet, arra azonban mégis jók lesznek, hogy kontárokra váljanak. Ez az állapot tovább nem tartható fenn és ezért a közgyűlés felterjesztéssel él az illetékes miniszteriumhoz és kéri, hogy a tanonc tartás szoríttassék korlátos közé és elsősorban is egy paritációs bizottság határozza meg, hogy melyik üzemek alkalmasak arra, hogy tanoncot tartsanak. A fő szempont az kell hogy legyen, hogy az üzem tulajdonosa — tekintettel arra, hogy a segédek gyakran változnak — bir-e olyan szakmai képzéssel, amely alkalmassá teszi arra, hogy a szakmának alkalmas utánpótlást neveljen. Ebben a kérdésben a szakképzettséget nem a mesterlevél és a mester-vizsga határozhatja meg, hanem a segédlevél és a mesterlevél.

Másodsorban pedig olyképpen szabályoztassék a tanoncot tartás, hogy csak minden négy segéd mellé lehessen egy tanoncot szerződtetni. Erre azért is nagy szükség van, mert van olyan vendéglátóipari üzem is, ahol 2 felszolgáló mellett 4 tanonc is van alkalmazva, de van olyan konyha is, ahol egy szakács mellett két szakács-tanonc van szerződtetve.

Felmondási időről

Az ipartörvények a felmondási időt 15 napban állapítják meg. De a felmondási időnek 15 napban való megállapítása még a háztartási alkalmazottakra is érvényes és egyetlen háztartási munkavállalónak sem jutna eszébe, hogy az alkalmazottjával olyan kikötést létesítsen, amelyben a felmondási idő három napra korlátozódna. A vendéglátóipari alkalmazottaknál a nyomás már a munkabalépés pillanatában megkezdődik, amikor az alkalmazottakkal a kölcsönös háromnapos felmondást aláírják. A kölcsönösség abból áll, hogy a munkaadó előírja, a munkás pedig kényszerhelyzeténél fogva aláírja a felmondást. Ezt az állapotot tovább fenntartani nem lehet, mert a vendéglátóipari munkások — akikről a legtöbb intelligenciát követelik meg — ebben a tekintetben nem következhetnek a háztartási alkalmazottak után.

Elismerjük, hogy az ipartörvénynek a körülírása szerint lehetséges a háromnapos felmondás, azonban az emberiség ennek ellentmond. Hová jutna az emberiség, ha a vendéglátóiparosok részéről megnyil-

vánul a humanitás érvényesülne az élet minden ágazatában. A kultúr-ember szegénye lenne, ha hosszú esztendőig tartó alkalmazás után a munkásokat háromnapos felmondással az utcára vetnék.

De mert az ipartörvények ebben a pillanatban erre lehetőséget adnak, nem zárja ki azt, hogy a fejlődés ezen a vonalon is érvényesüljön és a vendéglátóipari munkásság felmondási ideje a törvény minden félremagyarázása vagy erőszakos alkalmazása nélkül is ne lehessen 15 nap.

A közgyűlés határozatilag mondja ki, hogy a felmondási idő szigorú lerögzítése érdekében a legteljesebb aktivitással lép sorompóba, javaslattal fordul az illetékes fórumokhoz, hogy a háromnapos felmondási idő megszüntethetése érdekében támogassák a vendéglátóipari munkásokat.

Munkaközvetítésről

A munkaközvetítés mai rendszere sürgős megreformálásra és megrendszabályozásra szorul. Amíg más szakmában paritációs munkaközvetítők bonyolítják le a kereslet és kínálat viszonyát, addig ebben az iparban számos egyesületi és magán közvetítő, azonkívül ipartestületi és megszámlálhatatlan zugközvetítő működik. A közvetítésnek ez a rendszere áldatlan állapotokat szült a szakmában, mert a munkaadók munkásszükségletüket leginkább a pénzért közvetítő zug és magánközvetítőktől veszik. Ezek a pénzért közvetítő zugügynökök a legaljasabb és szemérmelenebb módon adják-veszik a munkásokat és csak arra törekednek, hogy a pénzt kizsebeljék a szerencsétlen munkakeresőktől és azután nyomban kibotlják őket az állásukból.

Az állásközvetítésnek legjobb rendszere munkásbörze, vagy a paritációs munkaközvetítő, ahol az összes munkanélküliek nyilván vannak tartva. Ehhez azonban még az is szükséges, hogy a munkáltatók csak ezektől az intézményektől szerezhessek be az alkalmazottakat. Ha ez illetően kerülne rendezésre, úgy sokkal könnyebb lenne a kereslet és a kínálat viszonyának rendezése és egyben megszüntelhető volna a zugközvetítők eléggé el nem ítélhető embertelen garázdalkodása.

Hogy a közvetítés kérdése a helyes mederbe tereltesse, a közgyűlés a már kidolgozott közvetítési tervet eljuttatja az illetékes miniszteriumhoz, kérve annak gyakorlati megvalósítását.

Üzemi munkaruhákról

[Ez a kérdés sem utjeletű és akik vissza tudnak emlékezni az 1910-es esztendőkre, tudják, hogy milyen nagy harcok folytak akkor is a munkaruha egységesítéséért. Akkor meg is volt az eredménye, azonban az idő ezt is megörölte. Ma már ott tartunk, hogy a vendéglátóiparban alig van két olyan üzem, amelyben a pincérek egyforma munkaruhában járnak. Minden üzemben más munkaruhát kreálnak az alkalmazottaknak. Ezeket a kreációkat még elbírná a pincérmunkásság, azonban az ezzel járó költségeket már aligha bírja el.

Nem túlzás a részünkről, ha azt a kifejezést használjuk, hogy hátfárlalan nagy lelkiismeretlenség kell ahhoz, hogy üzemekben előírják a pincérmunkásoknak, hogy 40 pengős fehér zakó, vagy 80 pengős kék kabát, vagy 160 pengős frakkot kell csináltatni. Miért van erre szükség? Miért kötelezik az alkalmazottakat arra, hogy annál a szabónál kell a ruhát megcsináltatni, akit a főnök előír? És ha a munkaadó előírja, hogy milyen munkaruhában járjon a pincér, ha előírja, hogy melyik szabónál kell megcsináltatni, miért nem fizeti meg a munkaadó a munkaruha számláját is.

Ma, amikor a munkaruha a pincér keresetének nagyrésztét vonja el a családja elől, nagyon is jogos kívánság az, hogy a munkaadók fizessék meg a munkaruhát. De ennek a kívánságnak az is jogosság ad, hogy hogyan lehet és hogyan mernek a pincértől ilyen költséges munkaruhát megkövetelni egy olyan iparban, ahol alkalmazottakat háromnapos felmondás után az utcára tesznek és ahol a jobbik esetben számít az, ha a munkaadók nagykegyesen megengedik a háromnapos felmondás ledolgozását.

A pincérmunkások ezen a mai rendszeren csak úgy tudnak változtatni, ha öntudatosan és gerincesen kiállanak és azt mondják, nem dolgozunk más munkaruhában, csak egyszerű fehérkabátban. Ha a munkaadó más munkaruhát kíván, úgy boesássa azt saját költségén a munkások rendelkezésére. Ha ez megtörténik, úgy egész más véleményük lesz a munkaadóknak a költséges munkaruháról és valószínűleg az igények ebben a tekintetben is hamar lepadnak.

A közgyűlés tehát határozatilag kimondja, hogy a Vezetőség kötelessége minden lehetőt elkövetni, hogy Magyarországon az egységes munkaruha-rendszer vezettségébe.

Összefoglalás

Különleges helyzetben van a Magyar vendéglátóipari munkásság. A különleges helyzete nemcsak abból adódik, hogy a szociális gondoskodás tekintetében alaposan visszavan maradvá, hanem abból is, hogy minden értelmes ember egy-egy egyesületet vagy pincérasztaltársaságot létesít. Az asztaltársaság vezetője azután kiválaszt magának egy „védszentet” és esküszik rá, hogy az minden problémát megfog oldani. Időnek multául aztán kitudódik, hogy a „védszent” nem oldhat meg problémákat, mert ahhoz tömeg erő is kell. Közben az idő mulik, a nyomor nő és a növekvő nyomorral szaporodnak a rendezésre váró kérdések. Az ipartestületek örülnek a kellemes helyzetnek, nyugodtan rábízzák a kérdés rendezését az időre és a sokféle egyesületre, azok majd úgy szétmarcangolják, hogy ember legyen az, aki hosszú esztendők mulva is egy kerek egészet képes abból formálni.

Ez azonban nem nyitja fel az emberek szemét, mert mindég akad valami friss mákony, ami előtérbe kerül és elsikkadnak a legfontosabb tennivalók.

Számtalanszor rámutattunk már arra, hogy csak azok az eredmények érnek valamit, amit a munkásság minden külső behatás nélkül a saját erejéből vív ki. De arra is rámutattunk, hogy nem elegendő az eredményeket kivívni, ettől sokkal jelentősebb valami az eredményeket megvédeni és továbbfejleszteni. Ehhez azonban elsősorban is arra van szükség, hogy minden ember ismerje fel osztályhelyzetét. Amíg az ember nem tudja, hogy hová tartozik, úgy azt sem tudhatja, hogy a harcban résztvevele nem e a saját jólfellegott érdekei ellen történik.

Az események eddig mindég azt mutatták, hogy azok az eredmények, amelyek bekövetkeztek, nagyon kétes értékűek. Miért? Mert egyetlen esetben sem úgy oldódtak meg, hogy valóban a köznek válják hasznára. Az eddig megjelent rendeletek, úgy a százalékról, mint a fizetésről és a munkaidőről, annyira elasztikusak, hogy minden munkaadó addig nyújtja ameddig akarja. A sok nyújtásban azonban elvesz a rendelet hatóereje.

Vizsont, ha a vendégipari munkásság önérejből vívna ki eredményeket, úgy az eredmények védelmére beállítható a nagy közösség óriási erejét és sok ezer ember éber szemekkel vigyázna arra, hogy azok az eredmények, amely harcaik nyomán létesültek, a mások kezén elne sikkadjanak. Ez így van az egész világon. Es ezt jó volna a vendégipari munkásság indifferens részének is tudnia, mert az életnek nemcsak célja van,

hanem értelme is kell, hogy legyen. A mi életünknek azonban a mai munka és bérvizonyok között vajmi kevés értelme van.

Kevés a tizórás munkaidő

A balaton környéki vendégiparosok beadvánnyal fordultak a kereskedelmi miniszteriumhoz és nem kértek kevesebbet, mint a heti 60 órás munkaidőnek 70 órára és a heti 84 órás munkakeretnek 96 órára való felemlését. A valóság azonban még ennél sokkal csunyábban fest már a jelenben is, mert július és augusztus hónapokban a szabadnapot meg lehet váltani, tehát a valóságos munkaidő a balatoni üzemekben máris 70 órának felel meg, miglen a munkakeret 98 órának. Ez azonban még mindég kevés a Balatoni munkaadóknak.

Ha most még a miniszterium, a munkaadók kívánságának helyt adna, úgy a Balaton környéki vendéglátóipari munkások hetenként 112 órás munkakeretben 77 munkaórát volnának kénytelenek dolgozni. Ha ehhez még hozzávesszük azt a körülményt is, hogy a munkaidőt bizonyos esetekben meglehet hosszabbítani, úgy a munkaidő már 84 órát is kitehetne.

Nagyon furcsán hat a munkaadónak ez a kívánsága. Különösen akkor hat ez furcsán, amikor a szakmában óriási nagy a munkanélküliség, valamint ha azt is mérlegeljük, hogy más szakmákban a munkaidő csak 48 óra hetenként. De furcsa az is, hogy a munkaadók igényeket támasztanak az amugy is túl magas munkaidőn felül, holott az alkalmazottak ebben a pillanatban még azt sem tudják, hogy azért a munkáért amit most végeznek mennyi fizetést fognak kapni. A legkisebb munkabérek a fürdőhelyekre még mindég nincsenek megállapítva. Es bár nem egyszer sürgettük ennek a megállapítását, ez még mindég nem történt meg. Az azonban már megtörtént, hogy az elmúlt esztendő fizetések 25% al leredukáltak a Balaton környékén és az elvett 25% helyett kaptak az alkalmazottak egy nagyon gyenge vigaszt, hogy megfogják ugyan kapni az elmúlt évi fizetésüket, de a megváltott szabadnapért és a végzett túlórákért fogják megkapni a különbözetet. Hát így fest a szociális gondoskodás a vendéglátóiparban. Ha valamilyen könnyítés jönne a munkavállalók érdekében, azt a munkáltatók rögtön kihasználják és nem hogy javulna az alkalmazottak helyzete, hanem még rosszabbodik.

A miniszteriumban megtartott értekezleten a legnagyobb határozottsággal utasítottuk vissza a munkaidő fel emelésére tett kísérletet és egyben azon kívánságunknak adtunk kifeje-

zést, hogy elsősorban is arra van szükség, hogy az alkalmazottak munkabéreit állapítsák meg. De nem olyan formában mint az a közelmultban történt, hanem megtartva és beszámítva azt a különbözetet, ami a Budapesti és a Balaton környéki áraknál mutatkozik. Jogos kívánságunk tehát az, hogy a Balaton környéki és általában az ország többi más fürdőhelyein a fizetések 25%-al magasabbak legyenek mint a fővárosban. Erzékelteztük azt is, hogy a munkásságnak is vannak kívánságai nemcsak a munkáltatóknak és mert a munkásság a gyengébb fél, a miniszterium nem állhat az erősebb pártjára.

Kávéházi hírek

A Nagymező-utcai Clarisse kávéházban nem akarják tudomásulvenni a tulajdonosok, hogy az alkalmazottaknak fizetés is jár. Így aztán a felszolgáltóknak eddig nem is fizettek. Lehetséges azonban, hogy ezután már fizetni fognak, mert az egyik emberük a békéltető bizottsághoz fordult panaszával és a panasz 192.— pengő meg egyezéssel végződött. A magunk részéről sajnáljuk, hogy a békéltetés sikerült, mert szerettük volna, ha a büntető hatóságoknak is szavuk lett volna az ügyhöz. Nem hinnénk, hogy ez nem más meggyőződést váltott volna ki a céglársakból a fizetésekre, illetve a kötelező fizetésekre nézve.

*

Tűr ur, a Simplon kávéház új üzletvezetője nem mutatkozik valami türelmes embernek. Alig tette be a lábát a kávéházba, máris megkezdte a régi alkalmazottak kidobálását. Ebben a munkájában azután annyira vitte, hogy az egyik takarítónőt, akinek a férje mellékesen katona, minden felmondás nélkül kivágta. Kivágta könyörtelenül. Az egyik felszolgáltónak 11 évi munka után úgy mondtól fel, hogy másnap már be kellett mennie. A kíváncsiság elvitt bennünket a Simplon kávéházba és megnéztük ezt a bőszerű üzletvezetőt. Kissé mintha ismerős lett volna, szinte úgy nézett ki, mintha már a Vigszínház kávéházba is láttuk volna Tűr urat. Igen nem tévedtünk. Most azonban

megnéztük, hogy hogyan is néz ki egy bőszt üzletvezető munkaközben. Hát azt láttuk, hogy Türr ur egy könyvvel a kezében járkal a kávéházban úgy, mintha az egyszerűt egyet tanulná. Pedig valószínűleg nem azt tanulja. Vagy beszélgetésére készül és azért meríti azt a nagy tudományt magába, vagy pedig abból a könyvből tanulja, hogy hogyan kell az alkalmazottakat felmondás nélkül kitenni a munkájukból. Avagy talán azt tanulja Türr ur, hogy milyen kevés türelem kell egy üzletvezetéshez.

Szállodai hírek

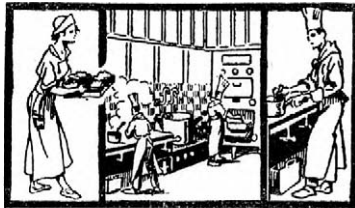
Szótartottuk már egy párszor a Metropolis Verőék piszkosságait. Akár szépszóval éltünk, akár gorombák voltunk, ennek a bakancsossal láráságnak mindegy volt, tovább üzik nemtelen viselkedésüket a szereneséllen alkalmazottakkal szemben. A közel-múltban a Verő cég úgy akarta ki játszani a szállodai szobalányokat, hogy három napi felmondással elküldte őket csak azért, hogy újra alkalmazza őket ellátás nélkül. Amikor erről tudomást szereztünk, közbéletünk és a Verő cég ígéretet tett arra, hogy az OTI által megállapított kosztprézi fogja fizetni az alkalmazottaknak. Azonban a Verő cég ezt sem tartotta be és a napi 1.26 pengős kosztprézi helyett, hetenként 1.— pengőt adott a szobalányoknak. Most is ezt adja. Már megkérdeztük egy párszor, hogy vajjon a papírbakancsos szállodabérlőkre nem e vonatkoznak a rendeletek? Most újra megkérdezzük, de egyben azt is, hogy mikor lesz a felügyeleti hatóságoknak idejük arra, hogy a Verő céget végre emberségre tanítsák.

Az egyik nagyszállodában a szobalányok eddig kosztprézi kaptak, valamivel többet mint amennyit az OTI megállapítás előír. Most a szálloda vezetősége úgy próbálja leredukálni a kosztprézi, hogy a régi alkalmazottakat el-

küldi és az ujonnan felvetteknek havonta 26.— pengővel kevesebb fizetést és kosztprézi ad, mint amennyit eddig adott. A rendelet pedig kimondja, hogy azokban az üzemekben, ahol a bér megállapítás előtt az alkalmazottaknak magasabb fizetése volt, azt ezután sem szabad leszállítani.

A penziók egy részében türethetelen állapotok uralkodnak. Az alkalmazottak nem kapnak elszámolást a szájalékról, a fizetésükből viszont legtöbb helyen 3.50—4.— pengőt vonnak le hetenként lakás és mosás címén. Az egyik penzióban, ahol a szakácsnőnek heti 22 pengő fizetést kellene kapni, a munkaadó csak havi 50 pengőt fizet és azt mondja, hogy a többi neki kötelessége koszt és lakás címén levonni a fizetésből.

A Splendid penzióban Földes ur a Vezér és mint ilyen úgy bánik az alkalmazottakkal, mint a kutyákkal. Szájalékot annyit ad, amennyit akar. Ezzel szemben megvonta az alkalmazottaktól az ellátást és ha az alkalmazott kevesebb a kávéra ebédre, úgy azzal fel, hogy akinek nem lepszik az máris mehet. A Földes ur megvonta a szabadnapos szobalányoktól a kosztot, mert miként mondja, aki nem dolgozik, annak enni sem kell. Ha ez sokáig így megyen, még megérjük, hogy a legújabb fizetésképtelenségé arra fog Földes ur hivatkozni, hogy a szobalányoknak fizetett magas fizetések sodorták fizetésképtelenségbe.

Konyhai hírek

A konyhai munkások telve panasszal. Nincs különbség a konyhafőnök és a mosogatónő között a panaszokat illetően, mert egyik éppen úgy, mint a másik arról panaszkodik, hogy mennyire jól jött a napi 14 órás munkakeret. Igen, jól jött, azonban nem nekik, hanem a munkaadóknak. Naponta többször panaszozzák, hogy a 14 órás munkakeret eléltélt 11 órás munkaidővé. A rendelet tehát vaj-

mi keveset változtatott a helyzetükön.

De vannak egyéb panaszok is. Az egyik üzemben két szakács van alkalmazva és az egyik az első szakács, míglen másik a harmadik szakács. Második szakács persze nincs. Ha a munkakör felől érdeklődünk, akkor hamar megtudjuk, hogy voltaképpen a harmadiknak kinevezett szakács is első szakács, mert az egyik önállóan főzi az ebédet, a másik pedig ugyanolyan önállóan főzi a vacsorát. Sőt megtudtuk azt is, hogy a két szakács csak éppen akkor találkozik, amikor felváltják egymást. Ez pedig nem egészséges állapot, másnak azért sem, mert az első szakács után semmi esetre sem a harmadik következik. Ez így egy okkal több arra, hogy a legkisebb munkabérfizetés és a munkaidő ellenőrzésére szakmai bizottság küldessék ki.

De az idei nyáron egészen furcsa helyzetbe kerülnek a konyhai alkalmazottak, különösképpen a fürdőüzemekben dolgozók. A bérek a fürdőkre még nincsenek megállapítva. A munkaidő azonban már maximálva van. Viszont ennek a hasznát is a munkaadók látják. Az egyik vezető fürdőhelyen a vezető szakácsnak az elmúlt évben 100.— pengő heti fizetése volt. Akkor persze még nem volt munkaidőrendezés. Most miután már van, a hetibér csak 80.— pengő, azonban a főnökség meg nyugtatta a főszakácsot, hogy azért megkapja a 100.— pengőt, azonban a 80-tól 100-ig terjedő különbözetet a szabadnap megváltásáért és a tulmunkáért kapja. Ha kiszámítjuk, hogy a szakács naponta 1 lólorát végez és nem tartja meg a szabadnapját, úgy egy heti járandósága 129.— pengőt tesz ki. És még mondja valaki, hogy nem jó üzlet a munkaidőrendezés. Jó. A munkaadóknak.

What would you like?

Angol-Magyar Vendégipari szakkönyv. Vendégipari munkások számára nélkülözhetetlen. Kiszolgálhatja az angol vendéget akkor is, ha egy szót sem tud angolul, mert ebben a 100 oldalas könyvben mindent megtalál. Több mint 3000 angol szó. A kijetés helyes megjelölésével.

Okvetlenül vegye meg minden pincérmunkás.

Kapható az Egyesületben.

Ára P 1.20

A segédmunkásokról

A vendéglátóipar legjobban kihasználta régele a segédmunkásságot. Ebben a munkakörben úgy lehet a munkásokat a fizetési beosztásban tologatni, ahogy éppen a munkaadónak tetszik. Vannak is munkaadók, akik nagyon is kihasználják ezeket a lehetőségeket. A konyhai segédmunkásoknak szabadnapjukon nem adnak étkezést. Van üzem, ahol az önálló csapatot II. csaposi fizetés szerint fizetik. Kávéházakban a konyhalegény végzi a mosogatást a zsíroskonyhán is, azonban elütik a vacsorától. Van üzem, ahol a mosogatótól csak alkalmazták mosogatónőnek, fizetni azonban futólányként fizetik. Van kávéház, ahol a felirónó egyben kávéfőző is, a fizetésnél azonban mosogatólányként kezelik. Van üzem, ahol a takarítónőt minden második nap a toilett mellé osztják be pár órára, hogy ezáltal a fele fizetést kapják. Van üzem, ahol a segédmunkást csak hat hónappal későbbben jelentik be az OTI-ha és ezáltal megrövidítik az öregségi járulékheteit, azonban a járulékot levonják a fizetéséből.

Panasz van rengeteg. Ezeket segíteni kéne, azonban a segítség lehetősége el van zárva, mert nincs megfelelő ellenőrzőszerv, amely a munkabeosztást és a fizetések megadását ellenőrizné. Ez is egy nagyon komoly és nagyon sürgős ok arra, hogy végre ellenőrzőbizottságot kapjon a vendéglátóipar.

Felhívjuk a segédmunkáságot, hogy minden panaszával sürgősen jelentkezzen az egyesületben és lehetőleg még akkor jelentkezzen, amikor még nem lépett ki a munkahelyéről.

Az ifjumunkás.

Minden szakmának vannak ifjumszolgálati és mindenütt vannak panaszai az ifjumszolgálatok. A legtöbb panasz mégis a vendéglátóiparban akad. A tanoncok nem kapnak fizetést, a munkaidejük túl hosszú, bentlakást kapnak nagyrészt, de hogy milyen arányban jobb nem is beszélni. A felnőtt munkásság az üzemekben nemcsak törődik a fiatalabb generációval, mert vetélytársat lát benne. Bár törvény van a heti 60 órás munkaidőről — a felnőtt munkások részére — vannak üzemek ahol a fiatal munkások vagy tanoncok 14—15 órát is dolgoznak naponta. Vannak munkahelyek, ahol a leventegyakorlatok után a tanoncokat, vagy a fiatalabb munkásokat berendelik munkára, holott ezt nem volna szabad tenni. Nem sok lehetőség adódik a vendéglátóiparban dolgozó ifjumszolgálatok arra sem, hogy az OTI nyaralattal akciózzák igénybevegye, holott erre éppen ebben a szakmában nagy szükség volna.

Az orvosvizsgálati megállapítások azt mutatják, hogy a tanoncok 14%-a komoly betegségekben (szív, tüdő, vese) szenved. 40%-a túlsúlyos lakásokban lakik és testsúlyuk 3—4 kilóval kevesebb, magasságuk pedig néhány centiméterrel alacsonyabb, mint az ugyanabban a korban lévő középiskolásoké.

Mindezek kötelességszerűen írják elő a felnőtt munkásság részére, hogy a jövőben több szeretettel kezeljék a vendéglátóipar ifjumszolgálatát és amennyiben a fiatalabb munkások nem tudják kellően megvédeni jogaikat, az idősebb munkásoknak kötelességük a fiatalok mellett kiállni. Tegyük lehetővé a szakmai utánpótlás egészséges fejlődését, mert ezzel a saját helyzetünkön is sokat javítunk.

Szobánként! 36.000 pengő

A napilapok hírüladták, hogy a Tabáni Gyógyászati megépítésének előkészítésére kiküldött bizottság véglegesen döntött a szálloda megépítéséről. Az építési és a berendezési költség 5.3 millió pengőbe fog kerülni. Most nem arról akarunk beszélni, hogy ebből a hatalmas összegből mennyi kislakást lehetett volna építeni, bár erről is lehetne beszélni, hanem arról, hogy a multban az ilyen nagyfokú építkezéseknél — és különösen a szállodaüzemeknél — miről feledkezett meg az építető, vagy az építési bizottság.

És erről márcsak azért is beszélni kell, mert ha ennyi pénz van egy szálloda felépítésére, ahol a vendégek minden luxust és minden kényelmet élvezni fognak, nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy ebben a szállodában alkalmazottak is lesznek, akiknek emberséges lakóhelyről is gondoskodni kell. Mert erre a multban nagyon kevés gond lett fordítva. Ha megnézzük az egyes vezető fővárosi üzemek személyzeti lakásait, hát a legnagyobb meglepetés fog el bennünket. A Gellért szállóban a szemétdomb és a mosléktelep mellett van a személyzeti lakás. Most sem alkalmas emberi lakóhelynek, pedig most már más, mint volt még az elmúlt évszázadban. Pincehelyiség, az ablakok kicsinyek és a járdával egyszinten vannak, ha ugyan nem alatta vannak. Rosszul szellőztethető, emberi lakóhelynek nem alkalmas.

De mehetünk tovább is. Megnézeljük a Margitszigeti Palatinus szálloda személyzeti lakását is. Most már másképp néz ki mint két évvel ezelőtt és most is nagyon messze van attól, hogy emberi lakóhelynek alkalmas legyen. Ha esik az eső, úgy kiönti az alkalmazottakat, levegőtlen, nyirkos és hogy piszkos, az még nagyon enyhé kifejezés. Ezt mind azért állíthatjuk, mert volt alkalmunk meggyőződni felele.

Törvény van arról, hogy az alkalmazottaknak rendes öltöző és mosdóhelyiségnek kell rendelkezésre állni, valamint rendes emberi tartózkodásra alkalmas étkezőhelyiségének. Hát a Margitszigeti Palatinus szállodában ez sincsen. Van ugyan egy pincehelyiség, ahol az alkalmazottak tartózkodnak és étkeznek, de arról jobb nem is beszélni. A helyiségbe nyílik a W. C. és ott ahol több mint 100 alkalmazott volt, csak egyetlen W. C. volt felszerelve. Közbelépésünkre kifesterítették a helyiséget és felszerelték még egy.

Dreher
BAK-SÖR
a legjobb!

TÖRLEY
PEZSGŐ

W. C. fülkét, azonban ez még nagyon messze van attól, hogy annyi alkalmazottnak elég legyen. Bátoran állíthatjuk, hogy amikor a legtisztább állapotban van, akkor is sok a kívánnivaló a tisztaság terén.

A mai szállodaépítkezésnél sok gondot fordítanak a vendégek kényelmére, azonban szív és érzé nyelmmel, azonban szív és érzé nyelmmel építik meg a személyzeti lakásokat. Az alkalmazottak egészségével vajmi keveset törődnek. A konyhákat a pincékben építik meg, a személyzeti lakások a pincébe kerülnek vagy a padlásra, hogy mennél több lépcsőt kellessen az alkalmazottnak megjárni.

Reméljük, hogy ennél a gyógy-szállónál figyelembe fogják venni azt is, hogy az alkalmazottak is emberek és ha a fővárosnak egyetlen szoba 36 ezer pengőjébe fog kerülni, úgy hihetőleg gondoskodás fog történni arról is, hogy az alkalmazottnak is jusson a házban egy sarok, ahol tiszta a levegő és ahol a falakon nem tenyésznek a penészgombák. Szóval, ahol az alkalmazottak is emberként érezhetik majd magukat.

Antoinette Gilles

A minap kaptuk Párizsból a szomorú hírt hogy Antoinette Gilles szaktársunk, a francia szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szervezetének titkára 46 éves korában meghalt. Antoinette Gilles egyik legtevékenyebb előharcosa volt a francia szakszervezeti mozgalomnak.

Munkástársai között nagy népszerűségnek örvendett. Korai halála mély részvétet keltett az egész francia munkásságosoraiban.

Egyesületi hírek

Felkérjük azokat a szaktársakat, akik a közelmulthban lakást változtattak, vagy lakást fognak változtatni, hogy új lakáscímüket jelentsék be az egyesületben.

Kérjük azokat a szaktársakat, akik a könyvtárból könyvet kivitték, de még vissza nem hozták, hogy a náluklévő könyveket május 5-ig hozzák be, hogy a könyvtárat rendezni tudjuk.

METEOR

kávéház

Erzsébet körút 44. sz.

KANCZLER és SZÉKELY
vezetés mellett

Szaktársak kedvenc találkozóhelye

Délután és este zene.

Szerkesztői üzenetek.

Szalay Imre Debrecen. A kért könyv nálunk már elfogyott. Csak könyvkereskedői forgalomban kapható, ára 13 pengő. A pénz és a portó előzetes beküldése ellenében késéggel leküldjük.

E. A. Miskolc. Levelünkre még nemjött válasz. Mi az oka, intézkedjétek, hogy Majoros munkakönyvét Sijóvámosról viszaküldjék címünkre.

Régi harcos, Érsekújvár. Miért nem ír? Ha valakit hozzánk küld, úgy kérjük, hogy az egyesületbe küldje. Ha a küldött szaktárs rögtön hozzánk jön, vagy azonnal munkába közvetítettük volna. Sziveskedjenek az ottani viszonyokról tájékoztatni.

Főpincér Losonc. Mi az újság? Miért nem ír? Küldjél kimerítő jelentést az ottani munka és bérviszonyokról. Amint filléres vonat meg, meglátogatunk.

Kálmán Rimaszombat. Lapját megkaptuk és amint komoly lehetőség lesz, úgy értesíteni fogjuk. Nagyon vigyázzon a pénzére mert itt felketlen közvetítő. hiénák garázdálkodnak, akiknek csak az a fontos, hogy eladják az állástkeresőket.

Körúti szálloda II. Iserjük az esetet, azonban ez nem elég, tessék bejönni és a panaszt előszóval előadni, hogy eljárassunk.

Becsapott. Önök van igaz. Jogait még a kilépés után 3 éven belül érvényesítheti, tegye el az elszámolásokat és annakidején keressen fel bennünket.

R. Korona. A kért dolgokat elküldjük. Legjobb lenne, ha levelünk értelmében járna el. Reméljük, hogy ugy is lesz. Üdvözöljük a Szaktársakat.

Keresőképes. Forduljon a Betegbiztosítási döntőhöz. Marcó ucca Járásbíróság. A döntőnek jogab in áll Önt visszavenni és üdtőlésre utalni. Jöjjön be.

Dunapart. Az ügyel már foglalkoztunk és a jövőben is foglalkozni fogunk. Hozzon be konkrétumokat és azonnal eljutunk az ügyben.

Erkölcsei bizonylat. Nagyon helyes. Már régen kellett volna.

Kifőzés. Egész nyugodtan kérje a fizetés és tulajdaját. Ez Önök jogos kívánása és per esetén minden bizonnyal megkapja.

Espresso: Nem lenne helyes az ízemek megszüntetése, ellenben jogos követelés, hogy az alkalmazottakat éppen úgy fizessék meg mint a hasonló ízemekben. A munkabérmegállapítás rájuk éppen úgy vonatkozik mint a kávétermékekre és kifőzésekre. Több üzletben alig kapnak az alkalmazottak valami fizetést, de semmiestre sem kapják meg azt ami jár. Állítsák össze az alkalmazottak követelését és hozzák be, majd eljuttatjuk az illetékes helyre.

SAKK

Rovatvezető: Kiss Lajos.
IX., Gyáli-ut 1. Élelmezés.

1. számú feladvány.

Szöghy József, Ujpest.

„Német Olimpia“

II. dij.

Világos: Kd1, V12, Bh3, Fc7, H12—f6,
Gyalog: a2, b5, f2, g4, g5.

Sötét: Kd4. Hg2, gyalog: a3, b6, d2, e3, l6,
g5, h3.

Matt: 2, lépésben.

2. számú feladvány.

Lett csapatverseny 2 lépéses osztály.

III. dij.

Világos: Kh4, Vh7, Bd8—g6, Fa4—a4,
Hd5—f6, gyalog: d7, e7, f7.

Sötét: Kd6, B13—h8, Fc8—f3, Ha8—b8,
gyalog: g7, h5.

Matt: 2 lépésben.

Megfejtési határidő 30 nap. — Megfejtési versenyünk létrarendszerű és bárki részt vehet. 1/4 évenként 2 könyvdíj.

A „Vendégipari Munkás“ hivatalos közlöny kiírja első informális versenyét. 1/4 évenként a legjobb feladványt 5 P-vel és a „Munkás Sakk“ 1 évi előfizetésével honoráljuk.

A feladványokkal kapcsolatos szakszerű kritikákat leközzöljük.

A magyar feladványszerzők újabb sikerei külföldön.

A Svéd „Örebroi jubileumi versenyen“ a tehetséges talentuma Molnár Henrik ötödik díjat, míg Kiss L., Szöghy J. és Zilahi Z. elismerést nyert.

A „De Maasbode“ 2-tes versenyén Molnár Henrik és Kiss J. közösmű, Kiss L. és Klein L. közösmű. 2 díjat nyert megosztva. Elisérés Molnár H. és Zilahi Z.

A „Debreceni Kereskedők és Iparosok Egyesülete“ versenyén dr. Páros Gy. II., Bóhm F. III., Telkes I. és Molnár H. dicséretet, Feldman, Kiss L., Szöghy J. elismerést nyert.

„Wester Morning News“ versenyén Molnár H. dicséretet nyert.

Magyarország 1939. évi feladvány megfejtő bajnoka Feldman Tibor lett.

Részletes eredmény: I. Feldman Tibor 12 helyes fejtés 30 perc alatt (I), II. Telkes Imre 12 helyes fejtés 53 perc alatt, III. Doglioni F. 12 helyes fejtés 70 perc alatt, IV. Neukomm Gy. 12 helyes fejtés 72 perc alatt, V. Zilahi Z. 11 helyes fejtés 36 (I) perc alatt, VI. Szöghy J. 11 helyes fejtés 43 perc alatt, VII. Drucker J. 10 helyes fejtés 45 perc alatt, VIII. Dr. Csillag I. 9 helyes fejtés 71 perc alatt, IX. Bakay B. 8 helyes fejtés 50 perc alatt

A versenyen 14-en indultak. Díjak 10 és 5 P és 3 évfolyam Sakk Újság volt.

TERÉZ FÜRDŐ

BUDAPEST, VII., HÁRSFA UCCA 55.

REGGEL 7-től ESTE 8-ig

BORBÉLY PEDIKÚR

Tagsági igazolvány felmutatása mellett I. oszt. 94, II. oszt. 72 fillér lepedővel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Kiss Sándor.

Neuwald I. Ut. könyvnyomda, Bpest, Üllői-ut